

Obsah

10 Patologie centrálního nervstva (K. Dvořák, J. Feit) a periferních nervů (A. Jirásek)	9
10.1 Reaktivní a dystrofické změny tkáně CNS	9
10.1.1 Reaktivní a dystrofické změny neuronů a gliie	9
10.1.2 Reaktivní a dystrofické změny šedé a bílé hmoty	10
10.2 Edém mozku, hydrocefalus	10
10.3 Poruchy krevního oběhu CNS	11
10.3.1 Ischemie mozková	11
10.3.1.1 Kompletní ischemie	11
10.3.1.2 Globální ischemie	12
10.3.1.3 Regionální ischemie – mozkový infarkt (encefalomalacie)	12
10.3.1.4 Chronické ischemické změny	12
10.3.1.5 Prenatální ischemická poškození	13
10.3.2 Ischemické postižení páteřní míchy	13
10.3.3 Nitrolební krvácení	13
10.3.3.1 Epidurální krvácení	13
10.3.3.2 Subdurální krvácení	13
10.3.3.3 Subarachnoidální krvácení	13
10.3.3.4 Intracerebrální krvácení	14
10.3.3.5 Nitrokomorové krvácení (Haemocephalus)	14
10.3.4 Spinální krvácení	14
10.3.5 Poruchy cév	14
10.3.5.1 Anatomické odchylky	14
10.3.5.2 Intrakraniální cévní malformace	14
10.3.5.3 Vakovitá aneuryzmata	15
10.3.5.4 Ateroskleróza	15
10.3.5.5 Arterioskleróza	15
10.3.5.6 Polyarteriitís nodosa	15
10.3.5.7 Amyloidová angiopatie	15
10.4 Traumatické postižení CNS	15
10.4.1 Otevřená poranění hlavy	15
10.4.2 Fraktury lebky	16
10.4.3 Commotio cerebri	16
10.4.4 Contusio cerebri	16
10.4.5 Lacerace	16
10.4.6 Difúzní axonální postižení	16
10.4.7 Traumatické poruchy cév	16
10.4.8 Krvácení	17
10.4.9 Postižení CNS u traumat jiných orgánů	17
10.4.10 Míšní traumata	17

10.5	Infekční a zánětlivá onemocnění CNS	17
10.5.1	Meningitidy	17
10.5.1.1	Leptomeningitidy	17
10.5.2	Mozkový absces	18
10.5.3	Encefalitidy	19
10.5.3.1	Virové encefalitidy běžné	19
10.5.3.2	Pomalé virové a prionové encefalitidy	20
10.5.3.3	Rickettsiové encefalitidy	21
10.5.3.4	Neurosyphilis	21
10.5.3.5	Encefalopatie nejasné etiologie	21
10.5.3.6	Záněty mozku novorozenců a kojenců	22
10.6	Degenerativní onemocnění mozku a míchy	23
10.6.1	Změny mozku způsobené stárnutím (senilní atrofie)	23
10.6.2	Patologie degenerativních onemocnění CNS	23
10.6.2.1	Degenerativní onemocnění postihující převážně mozkovou kůru	24
10.6.2.2	Degenerativní onemocnění postihující převážně extrapyramidový systém	24
10.6.2.3	Degenerativní onemocnění mozečku	25
10.6.2.4	Degenerativní onemocnění míchy	25
10.7	Demyelinizační onemocnění	26
10.8	Epilepsie (epileptické syndromy)	27
10.9	Metabolická onemocnění	28
10.9.1	Lyzosomální onemocnění	28
10.9.1.1	Neuronální strádácí onemocnění (Neuronální teaurizmózy)	29
10.9.1.2	Leukodystrofie	30
10.9.2	Avitaminózy	30
10.9.3	Encefalopatie z exogenních příčin	31
10.9.4	Poškození mozku při hypoxii	31
10.9.5	Encefalopatie při jaterních chorobách	32
10.10	Patologie mozku novorozenců	32
10.10.1	Vývojové vady CNS	32
10.10.1.1	Vady vzniklé v období dorzální indukce	32
10.10.1.2	Vady vzniklé v období ventrální indukce	33
10.10.1.3	Vady vzniklé v období neuroblastické proliferace	33
10.10.1.4	Neurokutánní syndromy	33
10.10.1.5	Vady vzniklé v období buněčné migrace	34
10.10.1.6	Skupina hydrocefalu	34
10.10.1.7	Poškození mozku v procesu buněčné diferenciaci a myelinizace	35
10.10.2	Perinatální trauma CNS a nitrolební krvácení	35
10.10.2.1	Hypoxickoischemická encefalopatie novorozenců (HIE)	35
10.10.3	Jádrový ikterus (hyperbilirubinemická encefalopatie)	37
10.11	Mozkové nádory	37
10.11.1	Nádory odvozené z histogenetické řady glié – gliomy	37
10.11.2	Nádory odvozené z histogenetické řady neuronů	39
10.11.3	Metastatické nádory mozku	39
10.11.4	Nádory mozkových plen	39
10.11.5	Ostatní intrakraniální nádory	40
10.12	Periferní nervy	40
11	Patologie pohybového aparátu (C. Povýšil, A. Jirásek)	42
11.1	Kosti (C. Povýšil)	42
11.1.1	Základní strukturální a funkční charakteristika kostní tkáně	42
11.1.2	Růst kostí a jejich remodelace	43
11.1.3	Poruchy vývoje skeletu	43
11.1.3.1	Osteochondrodysplazie	43
11.1.3.2	Poruchy růstu dlouhých kostí anebo obratlů	43
11.1.3.2.2	Poruchy vývoje chrupavčité a vazivové komponenty skeletu	45

07	11.1.3.2.3	Abnormity hustoty kostní tkáně diafýz anebo tvaru metafýz	45
07	11.1.3.3	Dysostózy	46
07	11.1.3.3.1	Kraniofaciální dysostózy	46
07	11.1.3.3.2	Dysostózy axiálního skeletu	47
27	11.1.3.3.3	Dysostózy s postižením končetin	47
27	11.1.3.4	Ostatní poruchy s postižením skeletu	47
27	11.1.3.5	Vývojové poruchy skeletu podmíněné primárními metabolickými poruchami	48
27	11.1.4	Metabolické osteopatie	48
27	11.1.4.2	Rachitis	48
27	11.1.4.3	Osteomalacie	49
27	11.1.4.4	Möllerova-Barlowova choroba (infantilní skorbut)	49
27	11.1.4.5	Fibrózní osteodystrofie (Recklinghausenova choroba, osteitis fibrosa cystica)	50
27	11.1.4.6	Ostatní hormonální osteopatie	51
27	11.1.4.7	Renální osteopatie (uremická osteopatie, renální osteodystrofie)	51
27	11.1.5	Atrofie, osteopénie a osteoporóza	51
27	11.1.6	Nekróza kosti (osteonekróza, aseptická či avaskulární nekróza kosti, kostní infarkt)	52
07	11.1.7	Zlomeniny kostí a jejich hojení	53
07	11.1.7.1	Klasifikace zlomenin	53
07	11.1.7.2	Hojení zlomenin	53
07	11.1.8	Záněty kostí (ostitis, osteomyelitis, osteoperiostitis)	54
27	11.1.8.1	Osteoperiostitis (periostitis)	54
07	11.1.8.2	Osteomyelitis purulenta	54
07	11.1.8.3	Ostitis tuberculosa	55
07	11.1.8.4	Syfilis kostí	55
07	11.1.8.5	Ostatní specifické a nespecifické ostitidy	55
07	11.1.9	Pagetova choroba (ostitis deformans)	55
07	11.1.10	Tumoriformní léze kostí	57
08	11.1.11	Nádory kostí	57
08	11.1.11.1	Osteogenní nádory	57
08	11.1.11.1.1	Benigní osteogenní nádory	57
08	11.1.11.1.2	Maligní osteogenní nádory	58
08	11.1.11.2	Chondrogenní nádory	58
18	11.1.11.2.1	Benigní chondrogenní nádory	58
18	11.1.11.2.2	Maligní chondrogenní nádory	59
28	11.1.11.3	Ostatní mezenchymové nádory	60
28	11.1.11.3.1	Vaskulární nádory	60
28	11.1.11.3.2	Nádory z kolagenního vaziva	60
28	11.1.11.4	Obrovskobuněčný nádor	60
28	11.1.11.5	Nádory kostní dřve	61
28	11.1.11.6	Ostatní kostní nádory	61
28	11.2	Klouby (C. Povýšil)	61
28	11.2.1	Základní strukturální a funkční charakteristika kloubů	61
28	11.2.2	Vrozené malformace kloubů	62
28	11.2.3	Traumata	62
28	11.2.4	Deformity páteře	62
28	11.2.5	Dystrofické změny kloubů	63
28	11.2.5.1	Arthrosis deformans (osteoarthrosis, osteoarthritis degenerativa)	63
28	11.2.5.2	Spondylitis a spondyloarthrosis deformans	64
28	11.2.5.3	Arthritis uratica	64
28	11.2.5.4	Ochronóza	65
28	11.2.5.5	Arthritis calcinosa, chondrocalcinosis	65
28	11.2.6	Arthritis	65
28	11.2.6.1	Arthritis serosa	65
28	11.2.6.2	Arthritis rheumatica	65
28	11.2.6.3	Arthritis infectiva	66
28	11.2.6.4	Arthritis rheumatoides (polyarthritis progressiva primaria chronica)	67
28	11.2.6.5	Seronegativní arthropatie a artritidy	68
28	11.2.7	Nádory kloubů	69

11.3	Šlachy, fascie, pouzdra šlachová	70
11.3.1	Dystrofie	70
11.3.2	Záněty šlach, šlachových pochev a fascií	70
11.3.3	Nádorovitě afekce	70
11.3.4	Nádory	72
11.4	Hlenové váčky (bursae mucosae)	72
11.5	Svaly (A. Jirásek)	73
11.5.1	Denervace	73
11.5.2	Svalové dystrofie	73
11.5.3	Myositis	74
11.5.4	Myopatie vrozené	74
12	Patologie endokrinního systému (J. Dušková, C. Povýšil, K. Motlík)	75
12.1	Hypofýza a hypotalamus (J. Dušková)	75
12.1.1	Poruchy vývoje hypofýzy	75
12.1.2	Regresivní změny adenohipofýzy	76
12.1.3	Záněty hypofýzy	76
12.1.4	Hyperplázie a nádory adenohipofýzy	76
12.1.4.1	Hypofyzární syndromy	76
12.1.4.2	Typy adenomů a přidružené syndromy	77
12.2	Epifýza – glandula pinealis (J. Dušková)	78
12.2.1	Poruchy vývoje, regresivní změny	78
12.2.2	Nádory epifýzy	79
12.3	Štítná žláza (J. Dušková)	79
12.3.1	Kongenitální malformace	79
12.3.2	Regresivní a oběhové změny štítné žlázy	79
12.3.3	Záněty štítné žlázy	80
12.3.3.1	Subakutní granulomatózní tyreoiditida (de Quervainova)	80
12.3.3.2	Chronická lymfoplazmocelulární tyreoiditida	80
12.3.3.3	Chronická sklerozující (invazivní) tyreoiditida (Riedelova)	80
12.3.4	Hyperplázie a nádory štítné žlázy	80
12.3.4.1	Hyperplázie	81
12.3.4.2	Nádory	81
12.3.5	Tyreoidální syndromy	82
12.3.5.1	Hypothyreóza	82
12.3.5.2	Hypertyreóza	83
12.4	Příštítná tělíska (C. Povýšil)	83
12.4.1	Paratyreoidální syndromy	83
12.4.1.1	Hypoparatyreoidismus	83
12.4.1.2	Pseudohypoparatyroidismus	84
12.4.1.3	Pseudopseudohypoparatyreoidismus	84
12.4.1.4	Hyperparatyreoidismus	84
12.4	Nadledviny (K. Motlík)	85
12.5.1	Ortologické poznámky	85
12.5.2	Vrozené malformace nadledvin	86
12.5.3	Kúra nadledvin	86
12.5.3.1	Nespecifické reakce kúry nadledvin	86
12.5.3.2	Regresivní a oběhové změny kúry nadledvin	87
12.5.3.3	Záněty kúry nadledvin (epinefritis)	87
12.5.3.4	Nádory, hyperplazie a pseudotumory kúry nadledvin	87
12.5.3.4.1	Hyperplazie kúry nadledvin	87
12.5.3.4.2	Nádory kúry nadledvin	87
12.5.3.5	Nadledvinové korové (adrenokortikální) syndromy	88
12.5.3.5.1	Hypofunkční adrenokortikální syndromy	88
12.5.3.5.2	Hyperfunkční korové syndromy	90
12.5.4	Dřeň nadledvin a chromafinní paraganglia	92
12.5.4.1	Nenádorové léze	92

12.5.4.2	Nádory dřeneň nadledvin a chromafinných paraganglií	92
12.6.	Langerhansovy ostrůvky (C. Povýšil)	93
12.6.1.	Diabetes mellitus	93
12.6.2.	Hyperplázie a nádory z buněk Langerhansových ostrůvků	94
13	Patologie kůže (B. Bednář, D. Kodetová)	95
13.1	Záněty	95
13.1.1	Alternativní záněty	95
13.1.1.1	Záněty (alternativní) cytolytické z balónové a retikulární degenerace	95
13.1.1.2	Záněty (alternativní) akantolytické	96
13.1.1.3	Záněty (alternativní) epidermolytické	96
13.1.1.4	Záněty (alternativní) bazeolické/fakční	96
13.1.1.5	Záněty alternativní (nekrolytické)	97
13.1.2	Exsudativní záněty kůže	97
13.1.2.1	97
13.1.2.1.1	Záněty serózně exsudativní	97
13.1.2.1.2	Dermatitidy serózní (exsudativní) s vyznačenou vaskulární složkou	98
13.1.2.2	99
13.1.2.2.1	Povrchové hnisavé exsudativní záněty kůže	99
13.1.2.2.2	Hnisavé folikulární a jiné procesy	99
13.1.2.2.3	Hnisavé granulomatózní záněty	99
13.1.2.3	Nehnisavé (exsudativní) dermatitidy	100
13.1.2.4	Dermatitidy exsudativní s fibrinoidními změnami vaziva	100
13.1.2.5	Dermatitidy s primární cévní složkou	101
13.1.3	Proliferativní záněty	102
13.1.4	Granulomatózní a specifické záněty kůže	102
13.1.5	Dermatomykózy	102
13.2	Hyperplastické a nádorovité procesy epidermis	103
13.2.1	Hyperkeratózy	103
13.2.2	Papilomatózně akantotické hyperkeratózy	103
13.2.3	Pseudoepiteliomatózní hyperplázie a jiné prekancerózy	104
13.3	Nádory	104
13.3.1	Nádory epidermis	104
13.3.2	Trichoepitelové nádory	104
13.3.3	Nádory a cysty kožních žláz	105
13.3.4	Mezenchymové nádory	105
13.3.5	Névy	107
14	Smysly (A. Jirásek)	109
14.1	Oko	109
14.1.1	Nenádorové afekce	109
14.1.2	Nádory	109
14.1.3	Orbita	109
14.2	Ucho	110
14.2.1	Nenádorové afekce	110
14.1.2	Nádory	110
15	Patologie novorozence (B. Habanec)	111
15.1	Mors praenatalis	112
15.2	Mors neonatalis	112
15.2.1	Hyalinní membrány (HM)	113
15.2.2	Bronchopulmonální dysplázie (BPD)	113
15.2.3	Intersticiální emfyzém (IE)	114
15.2.4	Extrapulmonální komplikace	115